

Biblio, ojczyzno moja

Roman Brandstaetter, wybitny poeta, prozaik, dramaturg i translator Pisma Świętego, ostatnie 27 lat życia spędził w Poznaniu.

Roman Brandstaetter

Roman Brandstaetter urodził się 3 stycznia 1906 w Tarnowie w żydowskiej rodzinie inteligenckiej. Ukończył szkołę powszechną i Gimnazjum Męskie w Tarnowie, a egzamin dojrzałości zdał w Krakowie. Na Uniwersytecie Jagiellońskim studiował filozofię i filologię polską. W czasie studiów zadebiutował jako poeta, publikując w 1926 na łamach „Kuriera Literacko-Naukowego” Elegię o śmierci Sergiusza Jesienina. Kolejne wiersze i artykuły pisał m.in. do „Głosu Prawdy” i „Gazety Polskiej”. W 1928

wydał pierwszy tom poezji pt. Jarzma. W latach 1929-31 przebywał na stypendium w Paryżu, gdzie prowadził badania nad działalnością polityczno-społeczną Adama Mickiewicza. Praca ta zaowocowała tytułem doktora filozofii, który otrzymał w 1932. Po powrocie z Paryża zamieszkał w Warszawie, gdzie pracował jako nauczyciel języka polskiego i publikował w „Kurierze Literacko-Naukowym” i „Miesięczniku Żydowskim”. Wydał również m.in. szkice historyczno-literackie Legion żydowski Adama Mickiewicza, Moszkopolis, tomik poezji Węzły i miecze oraz zbiór pamfletów Zmowa eunuchów. W 1935 odwiedził Turcję, Grecję i Palestynę. Po wybuchu II wojny światowej przeniósł się do Wilna, gdzie w 1940 poślubił Tamarę Karren, żydówkę, którą poznał wcześniej w Warszawie. Po kilkumiesięcznym pobycie w Wilnie razem z żoną udał się do Jerozolimy. W tym czasie napisał dramat Kupiec warszawski. W Jerozolimie początkowo współpracował z hebrajskimi wydawnictwami, prasą i teatrem. Następnie otrzymał posadę w nasłuchu radiowym Polskiej Agencji Telegraficznej, gdzie pracował do czasu wyjazdu z Palestyny. W okresie 1941-46 napisał pięć kolejnych dramatów, których nigdy nie wystawił na scenie, oraz Powrót syna marnotrawnego. Czas pobytu w Jerozolimie okazał się okresem przełomowym w życiu poety, który przeszedł na wiarę katolicką. W 1945 Brandstaetter rozszedł się z żoną na mocy tzw. przywileju św. Pawła. W 1946 wyjechał do Egiptu, a stamtąd do Rzymu, gdzie przyjął chrzest i poślubił Reginę Wiktor. We Włoszech, zainspirowany postacią św. Franciszka i pięknem Asyżu, napisał prozatorskie Kroniki Asyżu oraz misterium Teatr Świętego Franciszka. Tutaj też stworzył kolejne dramaty: Oedipus, Noce narodowe i Przemysław II. W latach 1947-48 pełnił funkcję attaché kulturalnego przy ambasadzie RP w Rzymie. Po powrocie do Polski w 1948 zamieszkał w Poznaniu, gdzie otrzymał posadę kierownika literackiego Teatru Polskiego, a następnie Teatru Wielkiego. Pełnił również funkcję wiceprezesa Oddziału Poznańskiego Związku Zawodowego Literatów Polskich. W 1950 przeniósł się do Zakopanego, gdzie spędził 10 lat jako przewodniczący Rady Kultury przy Miejskiej Radzie Narodowej. W tym samym roku został członkiem Polskiego PEN Clubu. W 1951 napisał libretto do opery Tadeusza Szeligowskiego Bunt żaków. Dokonał także przekładów wybranych dzieł Szekspira. W 1956 został korespondentem francuskiej Academie Rhodanienne des Lettres. W 1960 powrócił do Poznania i oddał się pracy literackiej oraz translatorskiej (przełożył cztery Ewangelie, Dzieje Apostolskie oraz Apokalipsę i Listy św. Jana). W tym okresie napisał

najwybitniejsze dzieło prozatorskie - powieść historyczną Jezus z Nazarethu. W 1972 wydał opowiadanie Ja jestem Żyd z Wesela, a następnie trzy zbiory miniatur literackich: Krąg biblijny, Inne kwiatki św. Franciszka z Asyżu, Bardzo krótkie opowiesci oraz Bardzo krótkie i nieco dłuższe opowiesci. Wiele tekstów opublikował w pismach katolickich, takich jak „Przewodnik Katolicki”, „W drodze”, „Tygodnik Powszechny”. Zmarł 28 września 1987. Został pochowany obok żony na cmentarzu na Miłostowie w Poznaniu.

Nagrobek Reginy i Romana Brandstaetterów na cmentarzu Miłostowo w Poznaniu

Opracowano na podstawie: http://pl.wikipedia.org/wiki/Roman_Brandstaetter

